

# CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

**ELŐFIZETÉSI ÁRA:** Félévre — — 6 korona.  
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

**Bejelenik**  
minden vasárnap.

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL**  
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

## Gyermekek elővezetése.

Írta: K. Nagy Sándor ítélő táblai bíró.

A leghumánusabb és az igazságszolgáltatás terén az anyagi igazság megközelítését legjobban elősegítő törvény az, mely alkalmat ad a bírónak arra, hogy minden körülményt számba véve, megtudja különböztetni a bűnöst a bűntevőtől. Mert a bűntevő nem mindenkor olyan büntetésre méltó, mint az a bűn, melyet elkövetett.

Ezért nem lehet eléggé méltányolni azt a törvényt, mely a gyermekek és fiatalok ügyeiben nemcsak a törvény rideg szakaszai szerint készült mérleget adja a bíró kezébe, hanem megengedi, hogy betekintsen azoknak lelki világába, azoknak ismeretkörébe, indolktáiknak felzajlásába és ne csak bírói, hanem emberi szemmel is vizsgálódjék.

Ennek a gyermekek és fiatalok bűnügyeiben való eljárást megállapító *Büntető novellának* — helyes alkalmazása mellett — magasabb célja van, mint a megtorlás, mert alkalmat ad arra, hogy a gonosz hajlamok kiirtása mellett az eltévelyedettek visszavezetessenek a helyes útra.

Nem ismeretlen előttem, hogy a törvény életbelépését megelőzőleg már a *Csendőrségi szolgálathoz utasítás* sem hagyta figyelmen kívül a gyermekek ügyét, midőn elrendelte a 61. §-ában, hogy „az eltévedt, vagy elköborlott gyermekeket a csendőr vezesse haza, vagy a községi előljárásnak adja át. Figyelmeztetőleg és a körülményekhez kepest akadályozólag lépjen fel, ha gyermekeket vízparton, meredek mellett, tűz körül vagy más oly helyen talál felügyelet nélkül, hol veszélynek vannak kitéve.»

De az a 121.352 907. B. M. sz. n. kiadott rendelet sem ismeretlen előttem, mely a környezetükben erkölcsi romlásnak kitétt vagy züllésnek indult gyermekek oltalmáról szól s hivatkozván a 60.000 907. B. M. sz. körrendeletre, utasítást ad, hogy „a járőrök portyázásai alkalmával éber figyelemmel legyenek: 1. oly 15 éven aluli gyermekekre, kik habár büntettet, vétséget vagy kihágást nem is követtek el, egyébként züllésnek indultak; 2. oly gyermekekre, kik büntettet, vétséget, vagy kihágást elkövettek, de az elkövetéskor 12. életévüket még meg nem haladták s így bűnvál alá nem vonha-

tók. Ha a csendőrség ily gyermekekről akár közvetve, akár közvetlenül értesül, kötelessége leendő azt azonnal az illeték s közigazgatási hatóságnak a további intézkedések megtétele végett bejelenteni. . . .

Arról pedig nem értesültem, hogy az előbb közölt rendelet hatályát veszítette volna.

Igy abból indulok ki, hogy a csendőrök külön is utasítva vannak a gyermekek viselkedését figyelemmel kíséreni minden körülmények között: annál inkább, mikor a gyermekeknek rossz útra térését tapasztaljuk, mikor tehát szüksége merül fel annak, hogy a bűnöző gyermek hatóság elé kerüljön, akár töltötte be életének 12-ik évét — tehát már büntethető — akár nem töltötte be.

Mert hiszen magából a *Büntető novellából* világos, hogy büntető eljárás alá nem vonható gyermekek is kerülhetnek büncselekmény miatt batóság, vagy bíróság elé. Így a 15. §. szerint a 12-ik életévet még be nem töltött gyermek ellen bűnvádi eljárás nem indítható, de: „ha a gyermek büntettet vagy vétséget követ el, a hatóság, mely elé kerül, őt a bási fegyelem gyakorlására jogosított egyénnek adhatja át megfenyítés végett».

Ebből az tűnik ki, hogy a közbiztonsági közegeknek joguk van a büncselekmény elkövetésén tettenkapott gyermeket — még ha kétséges is, hogy betöltötte-e már életének 12-ik évét — előállítani.

A Bp. 144., 145., 131., 194., 303., 372., 420., 423., 536., 540. és 552. §-ai intézkednek az elővezetésről. Ezekben a szakaszokban nincs semmi megkülönböztetés az elővezetés módjára.

A 27.100/909. I. M. sz. rendelet 15. §-a szerint a fiatalok ügyében a bűnvádi eljárás megindításának és folytatásának előfeltételeire, valamint az eljárásra is a bűnvádi perrendtartás szabályait kell alkalmazni, az alábbi szabályok figyelembevétele mellett.

Ezek a szabályok, vagyis eltérések arra vonatkoznak, hogy a bűnvádi eljárás alá nem vonható, vagy bíróság elé került, de előzetes letartóztatásba nem helyezhető gyermek feltűnés nélkül szállíttassék a rendelkezésnek megfelelő helyre: a törvényes képviselőhöz, iskolai batósághoz, gyermek-menhelybe.

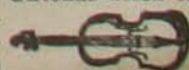
A gyermeknek az állami gyermekmenhelybe szállításával a bíróság az állami pártfogó tisztviselőt, a községi előljáróságot, valamely patronázs-egyesületnek erre

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

**STOWASSER JÁNOS**

osász. árt. és királyi udvari szállító a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**





1. ábra.



2. ábra.



3. ábra.



4. ábra.

vállalkozó tagját, vagy más alkalmas egyént bizhat meg. Itt tehát a csendőrségnek nincs teendője.

Azonban a 27,100/909. I. M. sz. rendelet 52. §-a minden hatóságnak kötelességévé teszi, hogy ha a próbára bocsátott fiatalok a próbaidő alatt újabb büntetendő cselekményt követ el, vagy iszákos, csavargó, vagy erkölcstelen életmódot folytat, vagy erkölcsi züllésnek jeleit mutatja: erről jelentést tegyen a hűnügyben eljáró bíróságnak, vagy kir. ügyészségnek.

E szakasz nem szól ugyan elővezetésről, de kétségtelen, hogy pl. a gyermekek vagy fiatalok újabb büntetendő cselekményen való tettenkapása esetében ennek lehet helye.

A javítónevelésre ítéltet a kir. járásbíró vagy kir. ügyészség szállíttatja a javítóintézetbe, esetleg annak az intézetnek igazgatója, vagy gondnoka, a hol a fiatalok ideiglenesen elhelyezve van. És ugyanezen (58.) szakasz azt is kimondja, hogy a beszállítás rendszerint csak polgári ruhába öltözött őrt, hivatalszolga vagy más alkalmazott kíséretében történhetik. A beszállítás fogantatásával fegyveres őrt csak akkor szabad megbízni, ha erre okvetlenül szükség van.

Ugyanígy rendelkezik a 27,200/909. I. M. sz. rendelet is.

Ha a fogházra ítélt és a fiatalok fogházába a járásbíró vagy ügyészség által jelentkezésre utasított fiatalok a meghatározott időben nem jelentkeznek: karhatalommal is előállítható (27,300/909. I. M. sz. rendelet).

Itt tehát már a csendőrökre is lehet szükség, mert hiszen a karhatalom alatt nem is érthetünk mást, mint a fegyveres erőt, illetőleg városokban a rendőrséget, vidéken a csendőrséget.

A Szolgálati utasítás 66. §-a szerint a szolgálatot teljesítő csendőrnek — vagyis hogy ilyennek tekintesek — legalább karddal kell ellátva lenni, kivézenlyesen folytán pedig teljesen felszerelve. És így szó sem lehet arról, hogy a csendőr, mikor valakinek elővezetésére van kivezenlyelve, fegyver nélkül jelenjék meg.

A 43,270/911. I. M. sz. utasítás — egy előfordult esetben — kimondta, hogy «a mennyiben a meg-

idézett fiatalok a kihallgatásra vagy főtárgyalásra idézés daczára meg nem jelennek: vele szemben is csak a törvényben megengedett kényszereszközök vehetők igénybe».

Ezekből kitünőleg ha a csendőrt megkeresi a bíróság, az ügyészség vagy más hatóság a gyermeknek elővezetése végett: ezt a csendőr épen olyan fegyverzetben, illetőleg felszerelésben teljesíti, mint a hogy a felnőttekre elő van írva.

## A csendőrkalap.

(Egyenruházati történelmi tanulmány.)

Irta és ábrákkal ellátta: Stolzenberg Vilmos főhadnagy.

(Ábrák Knötel tanár után.)

A «csendőr» szóra, bárkinek képzeletében, a ki már látott magyar csendőrt, egy sötét ruházatu katona jelenik meg. Az alak elmosódott, de egyre élénkebben reagál az emlékezet — a fekete tollbokrétás kalapra.

A «csendőrkalap» az idők folyamán oly jellegzetessé tette a magyar csendőrt, hogy mintegy szimbolumává lett a magyar csendőrnek.

Foglalkozunk kissé ezen főveg eredetével és különböző alakváltozásaival.

Mint minden katonai egyenruházati darab, úgy a csendőrkalap sem eredeti, önállóan kigondolt és megalkotott ruházati darab. Épen oly hosszú fejlődési és alakulási időre néz vissza, mint a legtöbb más egyenruházati forma és darab.

Viselték minden időben és formában Európa, mondhatni, minden nemzeténél hosszabb-rövidebb ideig, de az osztrák valamint a magyar csendőrséget kivéve, sohasem a tulajdonképeni csendőrség, hanem a sorhadbeli katonaságok és különleges műszaki csapatok.

Ezek előrebocsátása után nézzük — a rendelkezésre álló egyenruha-történelmi adatok alapján — hogy miként fejlődött a mai formájáig és miként változott alakja az idők folyamán.

Ezen történelmi adatokat azonban — terjedelmük miatt — nem sorolom itt mind fel, csak a jellegzeteseket ragadom ki és mutatom be az olvasónak.

**Ha fáj a feje** ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmáskacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Kéziti Beretvás Tamás gyógyszerész Kiszpesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítás.

A csendőrkalap a polgári fővegből alakult ki s első alakja azzal meg is egyezett. (1. ábra.)

Ezt az alakot még 1775—1783-ban is megtaláljuk az északamerikai Egyesült-Államok lövésznél. Az európai hadseregeknél már 1700-ban módosított formáját látjuk a kur-brandenburgi dragonyosoknál (2. ábra.), amennyiben itt már baloldalt a kalapszél fel van hajtva. Kalap puha, sötétbarna fehér szegélylyel és zöld csokorral.

Az 1797. évben az itáliai (Cisalpini köztársaság) csapatok lombardiai és cisalpini légióiknál találjuk a kalapot, mint a sorhadbeli gyalogság fővegét. (3. ábra.)

Kalap sötétbarna, elől sárgaréz négyzetű bádoglep mint czimer, balfélen felhajtott oldalán olasz nemzeti színekkel kokárda, forgó zöld-piros-fehér. Ezen kalapot egyébként akkor «korzikai» kalapnak nevezék.

1812-ben *Jenő* alkirály uralkodása idején a bresciai lövészek viselik a kalapot megváltoztatott formában. A kalap széle nem a bal-, hanem a jobboldalon van felhajtva. (4. ábra.) Kalap fekete, a felhajtott kalapszél felső szélén zöld pompon, oldalt zöld csik, zöld gombbal.

1808—1810-ig az oldenburgi karabélyosok (füsilier), valamint a lövészek viselték a kalapot. A karabélyosoknál a forgó a tiszti kalapon eltérően volt elhelyezve, mint a legénységénél (5. és 6. ábra.)

Tisztnél a forgó vége világos piros, egyébként mindkettő fehér. A lövésze azonos volt alak tekintetében, a forgó világos zöld volt.

Az 1814. évben a szászországi lövészcsoportoknál volt bevezetve a kalapviselet, ennél azonban a baloldali felhajtás alacsony volt és csúcsban végződött. (7. és 8. ábra.)

Ezen évben (1814) a bajor királyi általános országos fegyveresek (felfegyverzett polgárság) szintén viselték egy kalapformát, mely az akkori divat szerinti polgári czilinderkalap formájának felelt meg és csak a diszítés által különböztetett meg a polgári kalaptól. (9. ábra.) Lovas és karabélyosnál fekete kalap, baloldalt vörös pompon,

fehér forgó, mely csúcsán világoskékbe ment át. Lövésznél a forma ugyanaz, azzal az eltéréssel, hogy a pompon s a forgó világoszöld volt.

1813—15. Porosz vadászcsapatok. Kalap baloldalt felhajtva. Tiszti kalap diszítés tekintetében eltérő a legénységétől. (10. és 11. ábra.) A tiszti fővegen a diszítés ezüst paszomány, a legénységén a szegély zöld. Forgó világoszödek.

1815-ben a braunschweigi «tanult vadász»-csapatok fővegei lényegtelen eltéréssel azonosak a porosz vadászokéval.

Az elősorolt formákhoz hasonlóan az 1830—60-as években az osztrák tüzérség, valamint a császári vadászok is kalapot viseltek. Ez a viselet az osztrák csendőrségnél is, megvolt, a mi köztudomásu. Ennek az osztrák csendőrkalapnak a leszármazottja a mi kalapunk is, a magasan felhajtott szél nélkül.

Ha az elősorolt adatok alapján összehasonlítást teszünk a mi mostani kalapunk és a régi formák között, azt találjuk, hogy a mi kalapunk nagyjában, de leginkább az 1814. évi bajor polgári csapatokéval egyezik meg alak tekintetében. Alakja tisztán polgári s csupán a tollforgó, czimér és zsinór ad katonai jelleget neki — mely jelleg azonos a vadászokéval és az osztrák landwehréval — annál is inkább, mert a felállítás óta, a czimertől eltekintve, fővegviselésünk azonos a cs. és kir. vadászcsapatokéval. A tollforgó alakjában van némi eltérés, de az oly csekély, hogy alig szembevetendő.

Végül az adatokból megállapíthatjuk azt is, hogy a



9. ábra.



5. ábra. (Tiszti).



6. ábra. (Legénységi).



7. ábra. (Tiszti).



8. ábra. (Legénységi).

**BUTOR**

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron  
**EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL**  
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.  
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

**BUTOR**

világ összes csendőrsége közt — jelenleg — a magyar csendőrség viseli egyedül a vadászkalapot, mely nem magyar eredetű főveg, hanem nemzetközi.

Hogy milyen főveget viselnek a külföldi csendőrsegek s mely forma az, a mely általánosan elterjedt — azt majd egy más tanulmány keretében fogom elmondani és bemutatni.



10. ábra. (Tiszt).



11. ábra. Legénységi.

## ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

### A dróttalan táviratozás sikerei.

A «Titanic» elsüllyedése alkalmával ismét nagy sikerre volt Marconi találmányának, a drótnélküli táviratozásnak, mert kétségkívül neki köszönhető, hogy az elsüllyedt bajóóriás utasai közül az a bétszáz egynéhány is megmenekült.

Még alig három éve, hogy a Republic elsüllyedése alkalmat adott arra, hogy a birközvetítés új módjának óriás hasznai bebizonyuljanak. Az esemény akkoriban olyan föltűnést keltett a bajózában érdekelt körökben, hogy a hajótulajdonosok sietve szerelték föl gőzöseiket ezzel a készülékkel. Ma már alig van valamire való oceánjáró gőzös, mely Marconi-készülékkel el ne volna látva. Ilyenformán már alig történhetik meg, hogy egy bajó eltűnjék a nélkül, hogy sorsáról birt ne adhatna.

A «Budapesti Hírlap» tudósítójának alkalma volt arra, hogy a londoni «Marconi Társaság» vezetőjétől részletes fölvilágosítást kapjon arról, hogy a «Titanic» miképpen volt felszerelve szikratáviróval esetleges szerencsétlenség biruladására.

— Meggyőződünk arról, — mondotta — hogy a «Titanic» a világ legnagyobb hajója és terveinket ennek megfelelően dolgoztuk ki. Sokkal nagyobb szabású szerkezettel szereltük föl, mint bármely más eddigi hajót. Átlag kevés embernek van tudomása arról, hogy ilyen Marconi-készülékkel való felszerelés aránylag nagyon olcsó. Nem mondhatom meg teljes pontossággal, hogy a «Titanic» felszerelése mennyibe került, de tudom, hogy egy közönséges oceánjáró gőzösnek erre a célra fordított költsége 250 font sterlinget (6000 korona) nem haladja meg. Ezért az összegért mi adjuk a készüléket, gondoskodunk jókarban való tartásáról és a forgalom

nagyságához képest egykét kezelővel látjuk el. Egy birték valamely bajóról egy angol állomásra való küldése szavanként 10 pennybe (egy korona) kerül. A kereskedők napról-napra jobban igénybe veszik. A drót nélkül küldött üzenet körülbelül 250 angol mérföldnyire jut el nappal és 750 mérföldnyire éjjel. (Egy mérföld = 1.6 km.) A «Titanic» azonban hatalmasabb szerkezettel láttuk el, minthogy ez lévén a világ legkényelmesebben berendezett és felszerelt bajója, biztosnak vettük, hogy az amerikai milliomosok gyakran fogják igénybe venni a dróttalan táviró szolgálatát. A készülékhez két legjártasabb emberünket alkalmaztuk és a hatalmas szerkezet nappal 500 és éjjel 1500 mérföld sugárú területre küldhetett üzenetet.

— Az eljárás módja nagyjában a következő: a kezelőtiszt ismeri a hajó mindenkor földrajzi helyzetét és tudja, hogy hol van a legközelebbi szárazföldi állomás. A fölbirandó állomás teljesen a bajó tetszésétől függ. Először is általános jelzést ad figyelmeztetésül. A «Republic» katasztrófája idején az internacionálisan megállapított jelzés volt: «C. Q.», a melyhez még a «D.» járult a veszedelem híruladására. Bármilyen bajó veszi ezt a birt, rögtön megáll és további utasításra vár. E pillanatban még nem rendelkezünk a katasztrófa minden részletével, de merem állítani, hogy a «Titanic» nagyszámú hajóval volt távirati összeköttetésben. Az a kérdés, vajjon közel, vagy távol volt-e a szárazföldhöz, teljesen mellékes, minthogy a hatás teljesen ugyanaz, ha az Atlanti-oczeán közepétől jön is a jelzés. Az oceánon való átkeléskor minden hajó akaratlanul is 15—20 más hajóval van táviróközelségben.

— Csak néhány példát sorolok föl, a mikor a drótnélküli híradás a tengeren való életmentés esetében kiváló szolgálatot teljesített. Az első eset 1909. január 23-án történt, a mikor a 15,000 tonnás «Republic» a sűrű ködben összeütközött a «Floridával» reggeli félhatkor százhetven mérföldnyire Ambrose világítótoronytól. A «Republic» nagyszámú utassal a Földközi-tenger felé keletnek tartott. Félórával az összeütközés után a «Baltic» kapitánya hírt kapott a «Siasconsetti» Marconi-állomástól, hogy a «Republic» és «Florida» helyzete válságos. Azonnal megváltoztatta irányát és a «Republic» keresésére indult. A sűrű, áthatolhatatlan köd folytán csak tizenkét órával később tudta a veszedelemben forgó bajót megtalálni. A szerencsétlenség belyére érve, mind a két sérült bajó utasait fölzadta. Ez a bámulatos megmentés csak a «Republic» távirótisztjeinek bősiesége által volt keresztülvihető. Mikor ugyanis a «Florida» eleje belebotolt a «Republic» testébe, Binns, a táviró kezelője kabinjában volt, melynek oldala beszakadt, készüléke azonban épen maradt és az óriás rázkódás ellenére is, az árbócához vezető drót csodálatos módon nem sérült meg. A hajó egy másodperc alatt teljes sötétségbe merült. Binns rögtön megadta a «C. Q. D.» vészjelzést, mely a környéken lévő bajóknak tudomására juttatta a veszedelmet. Egész nap ott ült készüléke mellett, tudva azt, hogy törékeny kis szerelmének épségétől függ a hajó utasainak sorsa. A siasconsetti állomás a jelentést fölfogta és rögtön tovább adta a hírt a «Baltic», «Lorraine» és a «City of Everett» bajóknak. Binnsnak óriás nehézségekkel kellett megküzdeni, minthogy teljes sötétségben dolgozott

## FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen addig grammofont, eufont, hanglemezt vagy bármily más hangszert, amíg

**REICH ALADÁR** műhangszer készítő  
BUDAPEST, VIII/c. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

**Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2.40 korona.**





Az árboczra menekültek megmentése az „Arrogante” elsüllyedésekor (1879 márczius 19).

és ehhez még az az aggodalom is járult, hogy emelkedése eltörött. Alkonyatkor fölillant előtte a «Baltic» majd a «Lorraine» távirati válasza. A sűrű köd miatt azonban csak lassan közelíthette meg a végveszedelemben forgó két hajót oly közelségre, hogy utasaikat föl-szedhette.

Alig hat hónappal a «Republic» katasztrófája után a Kunard Line «Szlavónia» nevű gőzöse, a mely Newyorkból a Földközi-tenger felé tartott, Flores sziget mellett megfeneklett. Junius 9-én éjjel előtt vette a «Princess Irene» a «Szlavónia» segítséget kérő üzenetét. Száznyolcvan mérföldnyire volt a hajótörés helyétől; útját azonnal megváltoztatta és teljes gőzzel haladt; «Szlavónia» megmentésére, azonban csak másnap délután érkezett oda. Az elsőosztályú utasokat az éj folyamán szállították át és hajnalban Gibraltár felé indulhattak. A fedélközi utasokat a «Batávia» szedte föl, mely szintén megkapta a segítséget kérő jelzést. Ugyancsak 1909 augusztus havában az «Ohio» hajó Alaszka közelében egy kiálló sziklacúcsra megsérült, öt ember a tengerbe fulladt, közöttük a táviró kezelője is, a ki a saját életét kockáztatta, hogy a hajó utasait megmenthesse. Azóta annyi volt a hajótörés, melyben a Marconi-táviró segítségével menekültek meg az utasok a biztos pusztulástól, hogy a Marconi-társaság már nem vezet naplót az egyes esetekről.

## KÉPEINKHEZ.

### Nagy hajókatasztrófák.

Az ösembernek alig volt közlekedési eszköze s a mi volt is, leginkább a szárazföldön használtatta. Távolabbi vízi közlekedésre meg éppen alig gondolhatott, mert fatörzsből készült teknőszerű csónakjánál s dirib-darab fákából összetákolt tutajánál nem volt egyebe. Ezeket pedig legfeljebb kisebb folyókon s tengereken a parti részeken használhatta csak.

Az ember fejlődésével azonban együtt haladt a tökéletesülés felé minden olyan eszköz, a mi az ember érdekeit volt hivatva szolgálni. Így fejlődött az ösember primitív csónakjából az előbb kisebb, majd mindig nagyobb és nagyobb vitorlás s a technika fejlődésével ezeket követve a kerekés és turbinás gőzkolosszusok. S ma már ott állunk, hog akárcsak a szárazföldön, többemeletes palotákban lakhatunk a tengereken is és ha elegendő pénzünk van, a legotthonibb kényelemben tehetjük meg az utat egyik világrészből a másikba.

Egynémelyik ilyen hajókolosszus egy egész szárazföldi falut képes befogadni emberestül és jószágostul s mindezeknek betekre szóló élelmet is. A nyílt tenger-

ren azonban még ez az óriási teherrel súlyosított test is éppen olyan játékszere az elemeknek, mint volt annak idején az ösember primitív csónakja.

S ha végig tekintünk az ember és a technika fejlődésének ezen az útján, lehetetlen észre nem vennünk, hogy mindenütt embervér s az erőszakos halált haltak száz és százazrei utáni gyász és siralom jelzi azt.

Hiszzen, ha csak azt a 35—40 nagyobb hajókatasztrófát vesszük is, a melyek az utóbbi évtizedekben történtek s még nem merültek feledésbe, — s a melyek közül egy párt a jelen számunkban közölt képeken be is mutatunk, — már több mint 12,000 ember halálát írhatjuk a hajóközlekedés rovására.

De legyen az a kár, az a veszteség s az a fájdalom, a mit egy ilyen hajókatasztrófa okoz, bármily nagy, az embert az ő elbatározásában vissza nem tarthatja soha. Biztatja, vezeti őt tovább a hit, remény, a bátorság és az a tudat, hogy az élet amugy is mulandó mindenképen.

## PÁLYÁZATI HIRDETMEY

egy az örsökön az oktatást előmozdítani hivatott dolgozatra. A megírandó dolgozatnak az általános fejtegetések és terjengő értekezések mellőzésével, a csendőrségi szolgálatra nézve, — különösen a közbiztonság megóvása szempontjából — gyakorlati értékkel bíró irányelveket kell tömören felölelnie. A beküldendő és «Oktatás az örsön» czimmel ellátandó dolgozatok a szerzői incognito megóvása céljából nem sajátkezű névalírással, hanem csak jeligével látandók el és idegen kézírással, a papirlapnak csak az egyik oldalára és félhasában irandók. A szerző neve egy a jeligével czimzett, lezárt borítékban csatolandó a dolgozathoz. Minden dolgozat bizottságilag fog elbíraltatni és csak az alkalmasnak tudált dolgozatok jeligés borítékjai fognak felbontatni; a többi jeligés boríték pedig felbontatlanul bizottságilag fog megsemmisíttetni. A dolgozatok beküldési határideje: 1912 július 31.

A bizottság a kitűzött czélnak megfelelő első három dolgozatot 50, 30 és 20 korona pályadíjjal jutalmazni és azokat a «Csendőrségi Lapok»-ban is közölni fogja.

## HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapjára, a májusi előléptetések illetve kinevezések alkalmából kapott szerencsokivonatok megváltása czimén Kiss László alezredek 20, Lukovich Gyula és Vittnyédy József századosok 10—10 koronát adományoztak. Ézen újabb adományokkal az alap vagyona 26,880 korona 48 fillérré emelkedett.

# Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra.

Csalá i házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyveeskére. 1 Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkkel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (a tőkekamatadó levonásával) 2 Oly takarékbetét után, mely nyílt a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóli, 5% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzölös biztosíték ellenében. Jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.



A „Viktoria” angol hajó elsüllyedése (1892 június 22).

Egy veszélyes gonosztevő üldözése. Morareszku Juon veszélyes gonosztevő, ki a hirhedtté vált és egy csendőrszolgálat által nemrég agyonlőtt Budák André gonosztevő czinkostársa volt, május 1-én romániai bujdosásából visszatérve, Szászmagyaros községben polgári egyének által egy csürben elfogatott, azonban igazolásra vonatása közben a polgári egyének elől megugrott és a mezőkön át a közeli erdő felé menekült, miközben az őt üldöző polgári egyének egyikét forgópisztolyal lábzáron lötte. Az elmenekült gonosztevő a nyomozására kivezényelt Kertész Dénes és Miha Miklós földvári őrszolgálati és. ez. őrszervezetekből álló járőrre május 1-én este 1/2 9 órákor Krizba község határában leshelyről két lövést intézett, mely lövések egyike Kertész es. ez. őrszervező vállgallériját testisértés okozása nélkül horzsolta. Járőr az erdőbe menekült gonosztevő után négy eddig ismeretlen eredményű lövést intézett. Nyomozása folyamatban van.

## KÜLÖNFÉLÉK.

„A bika jobbfüle. Nagy az öröm a spanyolok szép fővárosában. Hosszú távolléte után Madrid közönsége régre ünnepelhette a kedvenczét, Bumbitta bikaviadort. Dacból maradt hosszú ideig távol, mert nagynak tartották az összeget, a mit a különösen veszedelmes bikák leterítéséért kért. Ám Bumbitta visszajött mégis és a közönség kitörő tapsal fogadta. Az ünnepen, mert ünnep volt Madridban az a nap, megjelent a király, a királyné, a királyi család, sok arisztokrata és tapsoltak ők is a megtért Bumbittának. Ezuttal rendkívül szerencsés volt: az első bikát káprázatos ügyességgel ölte meg. A tomboló közönség követelte, hogy adják meg neki a legnagyobb tisztességet, a mit bikaviador megérhet, adják neki a leszűnt állat jobbfület. Ezt a kitüntetést, a melyet utoljára Vicente kapott, ideig Bumbitta nem kapta meg. Ám a tomboló követelődzés daczára ingadozott a szinkör igazgatója, nem tudta, hogy vajjon méltó-e Bumbitta. Ám ekkor a király jelt adott zsebkendőjével és Bumbitta boldog ember lett, mert beteljesedett rajta a minden bikaviadorok álma: megkapta a bika jobbfület.

Hol jelenik meg a legtöbb könyv. Franciaországban időről-időre megújul a panasz a miatt, hogy a francia könyvkiadás hanyatlóban van. Eugéne Morel, a ki ezzel a kérdéssel évek óta foglalkozik vizsgálat alá vette Franciaország évi könyvtermelését s a külföldi államok hasonló adataival összehasonlítás után arra a következtetésre jutott, hogy visszaesésről nem lehet beszélni Franciaországban, bárba valami tulságosan meglepő fejlődésről sem lehet szó. Morel megállapítja, hogy Franciaországban évenként ötször új könyv jelenik meg, mialatt a régebbi művek új kiadásai is körülbelül hasonló mennyiségre szaporodnak. A külföldi viszonyokkal való összehasonlítást nagyon megnehezíti, hogy az egyes országokban készített statisztikák összeállításánál nem követik ugyanazokat az el-

veket; az egyik országban könyvnek számítják azt a nyomtatványt, a mit máshol az ujságok közé sorolnak. Alkalmasint a statisztika ilyen kulisszatitkai okozzák, hogy a hivatalos adatok szerint harminczhatezer nyomtatványval Japánország szerepel, a könyveket kiadó országok élén. A statisztikában megállapítható sorrend a következő: Németország 30,000, Oroszország 24,000, Anglia 10,000, Franciaország és az Egyesült-Államok 9000—9000, Svájc 8000, Olaszország 7000 könyvvel, Magyarországon 1908-ban 1000, Ausztriában németül 1456, csöbül 1517 könyvet nyomtattak. A szépirodalom terén Franciaország vezet, a hol az összes megjelent könyvek 21.4 százaléka tartozott a belletrisztikához; Angliában 20 százalék, az Egyesült-Államokban 18.8 százalék volt a hasonló művek száma.

A kukoricza. Az ipari fejlődés és a technikai tudományok szinte csudás dolgokat produkálnak abban az irányban, hogy egy-egy anyagból mi mindenféle gyártmányokat képesek előállítani. Csak egy dolgot említünk föl, nevezetesen azt, hogy mi mindenféleképpen használják a kukoriczát őshazájában — Amerikában. Csak a főbbeket említjük fel, nem szólván azokról a kikészítési módokról és eljárásokról, a mik már régi keletűek s nálunk is köznapiak. Felhasználják pedig a kukoriczát Amerikában: czukor, szőlőczukor, glukoze, dextrin, keményítőliszt, olaj, olajpogácsa, szesz, mesterséges kautschuk stb. előállítására. De használják ezeken kívül a sörfőzésnél és konzervgyártásnál is. Szárát pedig, a mit nálunk leggyakrabban a mezőkön a ter őhelyen égetnek el, az amerikaiak felhasználják a papirgyártó iparban s ezenkívül használják tömő-anyagoknak is, készítenek belőle kautschuk utánzatot, cellulózeanyagot, a mit nagymértékben használnak föl kereskedelmi és hadihajók falkezeinek kitömésére. Használják továbbá burkolatanyagul, hő és villamos elszigetelésre, valamint kemény, csomagolópapir előállítására. Újabban a kukoricza szárából s főleg a beléből rostot, fonalat, gyapot-utánzatot is készítenek s ez iparnak nagy, korszakot alkotó jövőt jósolnak. Ebből is kitetszik, hogy mennyire vissza vagyunk mi még az ipari haladás terén — és mennyit kell még haladnunk, hogy e téren az újvilágot utolérhessük.

Egy férj panasza. Lund svédországi városka legnagyobb helyi ujságában, a „Lunde Dagblad”-ban a minap ez a nyilatkozat jelent meg a „Közönség köréből” című rovatban: „Ezennel értésemre adom mindenkinek, hogy a feleségem csütörtökön este rám zárta azobánk ajtaját, a mi ellen ezennel tiltakozom. Még sem járja, hogy az emberrel úgy bánjanak a tulajdon házában, mert hiszen van még törvény és igazság hál’ Istennek Svédországban a férfszemélyek számára is és a mit a feleségem a villáról beszél, az nem ide tartozik. Akármennyibe kerül, megfizetem, csak lenyomassák az ujságukban, de a neveket hagyják ki, mert nem akarom, hogy az asszony megint okoskodjék.”



## POLGÁR SÁNDOR

orvosi műszer- és kötszer gyárosnál  
telep: Bpest, VII., Erzsébet-kürt 50.

legújatosabban beszerezhetők összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskendők, m. kir. szab. Polgár-féle servkötők, gummiharisnyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőnek, csak megadandó, mily tárgy szükségeltetik.

Ezen hirdetés bekioldáson át 10% árkedvezmény a Csendőrségi Lapok olvasóinak.

## Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legnagyobb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljesjótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár és varrógép nagyraktár

50

SZEGED.



## Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne kúdnak.

16. J. 10. A szálloda titkai című közleménye még nem ütt meg a mértékünket és sok benne a kölcsönvett adat is. Nem közölhető.

1884. A csendőr és a besugó című s erőszakos humorral agyonfűszerezett cikke nem közölhető. A humor csak addig jó, míg nem vérzik. Ön pedig agyongyötri őket.

Levas. Csak az lehet, a ki lovagolni tud.

Városi csendőr. 600 koronán felüli összeg lefoglalható.

Tavaszi virág. A súlyos testi sértés büntette miatt jelentendő fel. (Bűnhalmazat esete forog fenn. A. E. T. K. 95. §. szerint azon büntetés alkalmazandó — tehát az illető azon cselekményért jelentendő is fel — mely a legsúlyosabb büntetést állapítja meg.)

B. I. 1200 korona. 2. Egy évig.

B. J. Őrsvezető. Állapodjék meg az illető céggel és fizessen havi részleteket, mert az esetleges pert feltétlenül elveszíti s akkor az egész összeget egyszerre hajtják be s azonkívül a per költségeit is ön fizeti.

B. T. csendőr. A közbesítési díj beszédése nem helyes.

1886. 1. Az Ont megillető végkielégítést felülvizsgálatása esetén megkapja. 2. A gazdálkodás készpénzkészletétől függ. 3. Nézetünk szerint csak külszolgálatot nem tartozik teljesíteni. 4. Nézetünk szerint köteles részt venni.

N. A. csendőr. Nem számít be. Csak az az idő számít, a melyet szakadatlanul és egyfolytában töltött.

191. A zsoldmaradvány az anyaörsöt illeti. Lásd Hírtározványok stb. III. fejt. 12. pont.

B. J. Ha a vezénylés hat héten túl történt, nem tartozik befizetni.

1748 – 1780. Azoknak, kik 1908. évi november hó 29-én három évi megszakítás nélküli állam szolgálatot tudtak kimutatni, járt a polgári jubileumi kereset. Lásd 1908. évi 275. sz. Budapesti Közlöny.

41.186. Nem lehet beszámítani.

## HIVATALOS RÉSZ.

## Büntetőjogi döntvénytár.

Könyöradományok gyűjtésének engedélyezése az államok közigazgatási feladatahoz tartozik; könyöradományok gyűjtésére jogosító hatósági engedély közokirat, annak hamis készítése által az államnak a közbiztonság fenntartására s a közrend megóvására irányuló felügyeleti joga sértetik meg. — Az is tettése a közokirathamisítás büntetendő, a ki csupán a hatósági igazolvány kiegészítő részét képező személyleírást ellátta a gyűjtésre jogosított aláírásával, mert ezáltal a hamis hatósági engedély készítéséhez saját elkövetési cselekményével hozzájárult. — A csalás büntette az akarat-elhatározás és a jogtalan vagyoni haszon elérésére irányzott cél egységénél fogva a közokirathamisításba, mint súlyosabb bűncselekménybe beleolvad. — Közjótékonsági célra szolgáló könyöradománykönyv nem tartozik a Kbt. 71. §-ában megjelölt okiratok közé.

(Curia, 1911 szept. 12. 6118/1911. sz. a. III. Bt.)

Vádolt ámitással elhitette a sértettel, hogy összekötése révén a határrendőrségnél részére állást szerez; ez a tévedésbeesítés fondorlatosnak ismertetett fel.

(Curia, 1911 aug. 31. 5901/911. sz. a. III. Bt.)

## SZEMÉLYI ÜGYEK.

## Tisztli rendfokozatáról kért leköszönése elfogadtatott:

Kacsicz Pál nyugállományú csendőrfőhadnagynak, a nyugilletmény megtartása mellett.



Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kívétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.



36

## MOSKOVITS

anatomiai cipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk



MEGELŐZÖTT!  
MOSKOVITS  
ANATOMIAI  
CZIPÖGYÁR RT.  
NAGYVÁRAD  
BUDAPEST  
RÁKÓCZI ÚT 6.

### Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Németh János cz. őrmester, az utóbbi két év alatt a közbiztonsági szolgálat terén szorgalommal teljesített eredményes tevékenységeért.

Holló János őrmester, az utóbbi évek folyamán a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgó és eredményes tevékenységeért, fáradhatlan szorgalmáért, őrsének jó rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért és befolyásolásáért.

Vörös Imre, Vidóczy G. János és Farkas János I. cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálatuk alatt állandóan odaadó buzgalommal kifejtett igen eredményes tevékenységükért, őrsüknek példás rendbentartásáért, alárendeltjeiknek oktatása, vezetése és fegyvelzése körül tanúsított szorgalmukért.

Tóth György, Gozner Mátyás és Mattyók Emil cz. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított buzgó és igen eredményes tevékenységükért, lankadatlan szorgalmukért, őrsüknek jó rendbentartásáért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és oktatásáért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Csipkala István törzsőrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági, mint különösen irodai szolgálatban mindenkor tanúsított kiválóan buzgó, igen eredményes és nagy szorgalommal párosult jó szolgálataiért és példás magatartásáért.

Töke Sándor törzsőrmester, úgy a közbiztonsági, mint irodai szolgálatban, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor kifejtett buzgalmaért, eredményes tevékenységeért, megbízhatóságáért és példás magaviseleteért.

Báthory Lajos, Kerestély Domokos őrmesterek és Örsödi Gábor cz. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén, de különösen irodaszolgálatban való alkalmaztatásuk alatt, mindenkor kifejtett kiváló szorgalmukért, eredményes tevékenységükért, megbízhatóságukért és példás magatartásukért.

Smaroglai Ferencz, Szendrei Lajos őrmesterek, Kolo József, Hegedüs Károly, Subics István és Weisenbacher József cz. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó, igen eredményes tevékenységükért, lankadatlan szorgalmukért, alárendeltjeiknek nevelése, oktatása és fegyvelzése körül is kifejtett tevékenységükért, őrsüknek példászerű rendbentartásáért és mindenkor tanúsított példás magatartásukért.

Bacsa István, Huszár József, Csaba Ákos, Szekeres Boldizsár és Török András cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt mindenkor tanúsított ernyedetlen szorgalmukért, fáradságot nem ismerő buzgalmukért és igen ered-

ményes tevékenységükért, alárendeltjeiknek vezetése, nevelése és oktatása körül mindenkor kifejtett buzgalomukért, őrsüknek példászerű rendbentartásáért, nemkülönben példás magatartásukért.

Jikó Béla csendőr cz. őrmester, a folyó évi február hó 18-án Bátya községben kiütött tűzvész alkalmával saját testi ópságének veszélyeztetésével, a vagyonmentés körül kifejtett fáradságot nem ismerő buzgalmaért, miáltal nagyobb veszélynek elejét vette.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bányai Sámuel törzsőrmester, az irodai szolgálat terén kifejtett buzgó tevékenysége, szorgalma és megbízhatóságáért.

Czifra János, Zölde Mihály, Ambrus Péter őrmesterek, Páll Dániel cz. őrmester, Tatár Gergely cz. őrsvezető, Vida Ferencz és Márk Albert csendőr cz. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért, valamint alárendeltjeiknek helyes és célravezető befolyásolásáért.

Böjthe László és Olajos József csendőrök, mert a Fogaras vármegyében évek óta garázdálkodott fegyveres rablóbanda rottegett vezérért: Budák Andrét, bátor, higgadt s önfeledő magatartás mellett igen nehéz és életveszélyes körülmények között agyonlőtték s így azt egyszerűen mindenkorra ártalmatlanná téve, a vidéket egy hirbeletté vált haramiától megszabadították, miáltal maguknak s a csendőr névnek országsszerre oszthatlan méltó elismerést és becsületet szereztek.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Pándi József cz. őrmester, mivel 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kitartással, buzgalommal és kellő szakértelemmel, számos bűncselekményt derített ki s azok elkövetőit az igazságszolgáltatás kezeibe juttatta és mert mint őrsparancsnok alárendeltjeit mindenkor helyesen és eredményesen nevelte.

### Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bede Barabás cz. őrmester, kilencz éven felüli csendőrségi szolgálata alatt úgy általánosságban, mint a közbiztonság terén tanúsított dicséretes magatartásáért.

Soós János cz. őrmester, 10 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonság terén, valamint szárnyirodai segédmunkási minőségben tanúsított buzgó és eredményes működéséért.

Pap Zsigmond, Nagy Károly cz. őrsvezetők II.-ed altisztek és Mezei Mihály csendőr cz. őrsvezető, hét éven felüli csendőrségi szolgálata alatt minden irányban, de különösen a közbiztonság érdekében kifejtett tevékenységeért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vajda Gyula járásörmester, Palatka Áron, Takács István I., Szili János, Szabó Sándor IV., Sztójka Károly, Tóth András I., Varga János II. ez. őrmesterek, Pap Tivadar, Megyeri Antal, Pulóczki József, Szabó Sándor II., Kovács István V., Hegedüs János, Hegedüs Mihály, Buka Imre és Polónyi István ez. őrsvezetők, Bruder József, Barkóczy János, Oláh Sándor II., Győrfi Imre, Lajtos Vendel és Négyesi Lajos csendőr ez. őrsvezetők, továbbá Gomblói János ez. őrmester és Komáromi Miklós ez. őrsvezető, a múlt év folyamán a közbiztonsági szolgálat terén szorgalommal kifejtett eredményes tevékenységükért.

Szabó József IV. ez. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén a múlt év folyamán kifejtett lankadatlan szorgalmáért és eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes oktatásáért és befolyásolásáért, nemkülönben hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor tanúsított példás magatartásáért.

Geréb József, Mogyoró Imre, Szücs István és Térmege József csendőr ez. őrsvezetők, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított igen buzgó és eredményes tevékenységükért, nemkülönben mindenkor tanúsított példás magaviseletükért.

Csanádi István, Kővári János, Balog Mihály, Hégyi Péter, Varga Antal és Kürmenli Károly ez. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálatban, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt mindenkor kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységükért, megbízhatóságukért, alárendeltjeiknek vezetése, oktatása és fegyvelzése körül tanúsított szorgalmukért és jó magaviseletükért.

Bor Pál, Gubás József és Binszki István csendőr ez. őrsvezetők, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban állandóan odandó buzgalommal kifejtett eredményes tevékenységükért, megbízhatóságukért és példás magatartásukért.

Sebestyén Gábor ez. őrmester, hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított fáradhatlan buzgalomért és eredményes tevékenységéért, alárendeltjeinek helyes és célirányos neveléséért, fegyvelzéseért és oktatásáért, őrsének szép rendbentartásáért, nemkülönben példás magatartásáért.

Szabó Imre III., Ferge Imre és Főrész Károly ez. őrsvezetők, a közbiztonsági szolgálatban, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért, az alárendeltök kiképzése, oktatása és nevelése körül őrsparancsnokuknak hathatós és eredményes támogatásáért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Vadász János, Arany János, Deli János, Homola János, Mejlinger Ferencz és Gasparovics István csendőr ez. őrsvezetők, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban mindenkor tanúsított

fáradhatlan szorgalmukért és eredményes tevékenységükért, fiatalabb bajtársaiknak helyes befolyásolásáért és oktatásáért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Kovács Miklós és Roska Imre csendőr ez. őrsvezetők, a folyó évi február hó 18-án Bátya községben kiütött tűzvész alkalmával a vagyronmentés körül kifejtett fáradtságot nem ismerő buzgalomukért és járőrvezetőjüknek ez irányban való hathatós támogatásáért.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Horváth Ádám és Király Bertalan csendőrök, az aladomborui csendőrlaktanya padlásán 1912. évi január hó 18-án délelőtt 1/4 órakor keletkezett tűznek — mielőtt nagyobb kárt okozott volna, — helyes intézkedésük és kitartással párosult gyors tevékenységük által történt elfojtásáért.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Keserü János csendőr, négy éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal ernyedetlen buzgalommal és kellő szakértelemmel teljesített hasznos szolgálatáért.

### Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter úr a folyó évi 35,031 V. b) számú rendeletével, többrendbeli nagyszabású büntény tettesek kinyomozása és elfogása körül szerzett érdemeik jutalmazásául, a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományába tartozó Bleier Rezső járásörmesternek 200, Kotán Ferencz és Jakab Pál ez. őrmestereknek 100—100, Papp János, Garabuczi József, Szilágyi Lajos, Oravecz Imre csendőr ez. őrsvezetőknek, továbbá Kis P. Lajos és Jakab János csendőröknek 50—50 koronai pénzjutalmat adományozott.

A m. kir. belügyminiszter úr a folyó évi 1893/V. b) számú rendeletével az irodai munkásság terén kifejtett érdemeik jutalmazásául, a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományába tartozó Balogh Miklós, Szőlősi Imre, Kárász János, Romhányi István, Bagarus József törzsörmestereknek, Szalai János járásörmesternek és Vértosi István ez. őrmesternek 80—80, Grecu Dávid, Frank Mór és Hermann György törzsörmestereknek és Weisz Ignác őrmesternek 60—60, végül Dömötör Gyula őrmesternek, Kovács Sándor és Erdélyi János ez. őrmestereknek 50—50 koronai pénzjutalmat adományozott.

### Előléptettek:

1912 április 26-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:  
Soós János, Karácson József és Radics Sándor őrsvezető ez. őrmesterek, *őrmesterekké*;

Földes Ferencz őrsvezető, *őrsvezető ez. őrmesterré*;  
az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:  
Szalai Imre, Buznlesein Viktor és Farkas Ferencz I. csendőrök;

1912 április 24-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:  
Kiss János I. és Orosz Miklós csendőrök;

1912 április 26-ával:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:  
Pelládi Lajos csendőr;

1912 április 16-ával:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:  
Erős Rezső és Kunabé János csendőrök;

1912 április 20-ával:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:  
Nyákó Imre csendőr, csendőr cz. őrsvezetőkke.

### Járőrvezetői jelvényekkel elláttattak:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Szilágyi Imre, Nagy Abonyi János, Dávid György, Székely István, Acs Kálmán, Antal János, Vörös Kálmán, Pintér Lajos, Fata István, Rigó János, Tar Mihály, Pallagi János, Kelemen Lajos, Fancsali Bujdosó János, Graczell János, Szmarek János, Farkas József III., Toth János III., Major János, Mészáros István és Szolgai József csendőrök;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Pál Imre I., Jancsó György, Albert Ferencz, Vas Miklós, Dávid János, Oltván András, Kovács Lázár, Kereső István, Székely Lajos, Köllő Balázs, Csedő Péter, Bács István, Bogyó Gábor, Tamás Dénes, Lőrincz József, Ilyés György, Demeter Ferencz, Mojzi János, Karácson S. Dénes, Málnási Miklós, Incze András és Dargai Ferencz csendőrök.

Csendőrség részére a legjobb és legolcsóbb forrás.



A  
leg-  
finomabb



KERÉKPÁR, VARRÓGÉP,  
GRAMMOFON  
és lemezek.



Kedvező részletre.

Kérjen ajánlatot.

Kelemen Márton SZEGED, Oroszlán-utca.

Hegedű készítési műtermék Bpest, IV., Kossuth Lajos-u. 11.

Világhírű hegedűművészek saját készitette hegedűim felett irásban így nyilatkoztak: »Az Ön által készített új hegedű, bármely régi mester által készített hegedűvel versenyre kelhetnek, műtermünkben megtekinthetők. Fium régi és új összes vonóhangszerek és azok alkatrészei állandóan raktáron. Művészieson javítunk. Régi hegedűt veszünk, és cserélünk. — Kedvező részletfizetésre szállítunk.



Arjegyzek ingyen.

KOMÁROMI és TÓTH műhegedűkészítők.

A leg-  
jobb

# ÓRÁK

legdiva-  
tosabb

# ékszerek

10 ÉVI JÓTÁLLAS mellett

készpénz vagy részletfizetésre



## Brauswetter János

Chronometer és műórásnál kaphatók

### SZEGEDEN.

Javítások 5 évi jót-  
állás mellett. ::

Képes árjegyzék in-  
gyen és bérmentve.

ALAPÍTÁTOTT 1847. ÉVBEN.

# VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.  
csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban

Honvédelmi miniszter úr Ö nagyméltósága által legujabban kiadott közgaz-  
dálkodásra vonatkozó Cs 20 jelzésű Határozmányok, czimű szolgálati könyv-  
ben előirt minták szerinti nyomtatványok és könyvek nemkülönbén leltárak  
raktárunkon már készen kaphatók.